

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi -Widzewa w Łodzi w sprawie z wniosku S. M. (1) z udziałem J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), I. K. (1), G. K. (1), B. P. (1), M. M., R. K. (1), M. B. (1), K. S., H. S., B. C. o podział majątku wspólnego i dział spadku po W. M. (1) i Z. M.

postanowił:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego małżonków W. M. (2) i Z. M. wchodzi prawo własności samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...), składającego się z 2 (dwóch) pokoi, kuchni, łazienki z WC, przedpokoju oraz pomieszczenia przynależnego w postaci piwnicy numer 38, o powierzchni 47,63 m², dla którego prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...), o wartości 167.450 zł, z którym związany jest udział w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowią części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz prawo własności gruntu, objętej księgą wieczystą o numerze (...);

II. ustalić, że w skład spadku po W. M. (1) wchodzi udział w wysokości $\frac{1}{2}$ części w prawie własności samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...), wraz z prawami z nim związanymi, opisanego szczegółowo w punkcie I. postanowienia, o wartości 83.725 zł;

III. ustalić, że w skład spadku po Z. M. wchodzi:

1. udział w wysokości $\frac{3}{4}$ części w prawie własności samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...), wraz z prawami z nim związanymi, opisanego szczegółowo w punkcie I. postanowienia, o wartości 125.587,50 zł;

2. prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości W., stanowiącej działkę numer (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...), o wartości 92.845 zł;

IV. dokonać podziału majątku wspólnego małżonków W. M. (2) i Z. M. oraz działu spadku po W. M. (1) i Z. M. w ten sposób, że:

1. prawo własności samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...), wraz z prawami z nim związanymi, opisane szczegółowo w punkcie I. postanowienia, o wartości 167.450 zł, przyznać na współwłasność w częściach ułamkowych: J. L. (1) w $\frac{55}{240}$ części, S. P. (1) w $\frac{55}{240}$ części, T. M. (1) w $\frac{37}{240}$ części, M. M. w $\frac{37}{240}$ części, I. K. (1) w $\frac{28}{240}$ części, G. K. (1) w $\frac{28}{240}$ części;

2. prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości W., stanowiącej działkę numer (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...), o wartości 92.845 zł przyznać na współwłasność w częściach ułamkowych: J. L. (1) w $\frac{5}{20}$ części, S. P. (1) w $\frac{5}{20}$ części, T. M. (1) w $\frac{3}{20}$ części, M. M. w $\frac{3}{20}$ części, I. K. (1) w $\frac{2}{20}$ części, G. K. (1) w $\frac{2}{20}$ części;

3. zasądzić na rzecz B. P. (1) tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 3.488,54 zł;

b) od S. P. (1) kwotę 3.488,55 zł;

c) od T. M. (1) kwotę 3.488,54 zł;

d) od M. M. kwotę 3.488,54 zł;

e) od I. K. (1) kwotę 3.488,54 zł;

f) od G. K. (1) kwotę 3.488,54 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

4. zasądzić na rzecz K. S. tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 1.162,85 zł;

b) od S. P. (1) kwotę 1.162,85 zł;

c) od T. M. (1) kwotę 1.162,85 zł;

d) od M. M. kwotę 1.162,85 zł;

e) od I. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

f) od G. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

5. zasądzić na rzecz H. S. tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 1.162,85 zł;

b) od S. P. (1) kwotę 1.162,85 zł;

c) od T. M. (1) kwotę 1.162,85 zł;

d) od M. M. kwotę 1.162,85 zł;

e) od I. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

f) od G. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

6. zasądzić na rzecz B. C. tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 1.162,85 zł;

b) od S. P. (1) kwotę 1.162,85 zł;

c) od T. M. (1) kwotę 1.162,85 zł;

d) od M. M. kwotę 1.162,85 zł;

e) od I. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

f) od G. K. (1) kwotę 1.162,84 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

7. zasądzić na rzecz M. B. (1) tytułem spłaty:

- a) od J. L. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- b) od S. P. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- c) od T. M. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- d) od M. M. kwotę 1.820,27 zł;
- e) od I. K. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- f) od G. K. (1) kwotę 1.820,28 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

8. zasądzić na rzecz R. K. (1) tytułem spłaty:

- a) od J. L. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- b) od S. P. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- c) od T. M. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- d) od M. M. kwotę 1.820,27 zł;
- e) od I. K. (1) kwotę 1.820,27 zł;
- f) od G. K. (1) kwotę 1.820,28 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

9. zasądzić na rzecz S. M. (1) tytułem spłaty:

- a) od J. L. (1) kwotę 7.281,09 zł;
- b) od S. P. (1) kwotę 7.281,09 zł;
- c) od T. M. (1) kwotę 7.281,09 zł;
- d) od M. M. kwotę 7.281,09 zł;
- e) od I. K. (1) kwotę 7.281,08 zł;
- f) od G. K. (1) kwotę 7.281,08 zł;

- wszystkie kwoty płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności;

V. zasądzić na rzecz S. M. (1) tytułem rozliczenia długów spadkowych po Z. M.:

a) od J. L. (1) kwotę 828 zł;

b) od S. P. (1) kwotę 828 zł;

c) od T. M. (1) kwotę 414 zł;

d) od M. M. kwotę 414 zł;

e) od I. K. (1) kwotę 207 zł;

f) od G. K. (1) kwotę 207 zł;

g) od M. B. (1) kwotę 207 zł;

h) od R. K. (1) kwotę 207 zł;

VI. oddalić wniosek S. M. (1) o rozliczenie długów spadkowych w pozostałej części;

VII. oddalić wniosek S. M. (1) o zasądzenie wynagrodzenia za korzystanie przez uczestników z nieruchomości położonej w miejscowości W.;

VIII. oddalić wniosek uczestników J. L. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), G. K. (1), I. K. (1) o rozliczenie wydatków w postaci opłat związanych z lokalem mieszkalnym numer (...) położonym w Ł. przy ul. (...);

IX. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;

X. nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych: od S. M. (1), J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), I. K. (1), G. K. (1), B. P. (1), M. M., R. K. (1), M. B. (1), K. S., H. S., B. C. kwoty po 244,35 zł (dwieście czterdzieści cztery złote trzydzieści pięć groszy).

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych i wnioskach:

W. M. (1) i Z. M. byli we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej współwłaścicielami samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...) wraz z pomieszczeniem przynależnym w postaci piwnicy numer 38, z którym związany był udział w wysokości (...) części w częściach budynku i urządzeniach, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz udział w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości objętej księgą wieczystą o numerze (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Aktualnie, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tj. z dnia 12 kwietnia 2019 roku, Dz.U. z 2019 r. poz. 916), z samodzielnym lokalem mieszkalnym numer (...), położonym przy ul. (...) w Ł., związany jest udział w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowią części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz prawo własności gruntu, objętej księgą wieczystą o numerze (...).

Z. M. był właścicielem nieruchomości położonej w miejscowości T. Majoracki, stanowiącej działkę numer (...), którą nabył na mocy umowy darowizny z dnia 14 lipca 2010 roku.

W dniu 15 lipca 2010 roku Z. M. zawarł z A. K. umowę pożyczki kwoty 7.100 zł do dnia 31 sierpnia 2010 roku, wraz z odsetkami w wysokości 10% miesięcznie.

W dniu 9 października 2010 roku Z. M. zawarł z A. K. umowę pożyczki kwoty 10.000 zł na okres 3 miesięcy, którą zobowiązał się spłacić wraz z odsetkami w wysokości 15% miesięcznie.

Umowy z dnia 15 lipca 2010 roku i z dnia 9 października 2010 roku zostały podpisane przez Z. M..

Oświadczenie z dnia 12 stycznia 2011 roku dotyczące pożyczki od A. K. kwoty 2.500 zł nie zostało podpisane przez Z. M..

W. M. (1) zmarła w dniu 14 kwietnia 2010 roku w Ł..

Prawomocnym postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2012 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt II Ns 907/10, Sąd Rejonowy dla Łodzi -Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po W. M. (3) z domu O., córce J. i J., zmarłej 14 kwietnia 2010 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie ustawy nabyli: mąż Z. M. w $\frac{1}{2}$ części oraz siostry J. N. (1) z domu O. i B. P. (2) z domu O. po $\frac{1}{4}$ części każda z nich.

J. N. (2) zmarła w dniu 9 września 2015 roku w W.. Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 maja 2017 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt I Ns 286/17, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim stwierdził, że spadek po J. N. (1) z domu O. na podstawie ustawy nabyły córki: K. S., H. S., B. C. po $\frac{1}{3}$ części każda z nich.

Z. M. zmarł w dniu 5 lipca 2011 roku w Ł..

Prawomocnym postanowieniem z dnia 1 lutego 2012 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt II Ns 1610/11, Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po Z. M., synu J. i S., zmarłym w dniu 5 lipca 2011 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., na podstawie ustawy nabyli: siostry: S. M. (2) z domu M., H. P. (1) z domu M. i J. L. (2) z domu M. oraz zstępny zmarłego rodzeństwa S. P. (1) po $\frac{4}{24}$ części każdy z nich, bratankowie: T. M. (1) oraz M. M. po $\frac{2}{24}$ części każdy z nich oraz bratanice: G. K. (2) z domu M., R. K. (2) z domu M., I. K. (2) z domu M. oraz M. B. (2) z domu M. po $\frac{1}{24}$ części każda z nich.

H. P. (2) zmarła w dniu 13 grudnia 2015 roku w Ł..

Prawomocnym postanowieniem z dnia 5 września 2016 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt II Ns 693/16, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi stwierdził, że spadek po H. P. (2) na podstawie ustawy nabyli: siostry S. M. (1) i J. L. (1) po $\frac{1}{5}$ części, wnuk siostry S. P. (1) w $\frac{1}{5}$ części, syn brata T. M. (1) w $\frac{1}{10}$ części, syn brata M. M. w $\frac{1}{10}$ części, córka brata G. K. (1) w $\frac{1}{20}$ części, córka brata I. K. (1) w $\frac{1}{20}$ części, córka brata R. K. (3) w $\frac{1}{20}$ części oraz córka brata M. B. (1) w $\frac{1}{20}$ części.

S. M. (1) poniosła koszty kompleksowej usługi (...) z trumną w kwocie 3.240 zł oraz koszty usług pogrzebowych w postaci wykopania mogiły, opłaty za plac na cmentarzu, uczestnictwa księdza, organisty i kościelnego w czasie uroczystości pogrzebowej w kwocie 2.300 zł.

Wnioskodawczyni pokryła także koszty prac przy grobie Z. M. w kwocie 600 zł.

Zasiłek pogrzebowy w kwocie 4.000 zł, przyznany w związku ze śmiercią Z. M. S. M. (1), został przez ZUS przekazany Firmie (...). Kwota 760 zł z tytułu zasiłku pogrzebowego została zwrócona wnioskodawczyni w dniu 7 lipca 2011 roku.

S. M. (1) zawarła B. S. prowadzącą Zakład (...) umowę na wykonanie nagrobka dla Z. M.. Całkowity koszt nagrobka oszacowano na kwotę 7.200 zł. Wnioskodawczyni uiściła zadatek w kwocie 2.000 zł. Nagrobek dla Z. M. nie został wykonany.

W dniu 22 lutego 2012 roku A. K. dokonała wpłaty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. kwoty 2.861,78 zł za lokal spadkodawcy.

W dniu 1 października 2012 roku A. K. zawarła ze S. M. (1) umowę o przelew wierzytelności, na mocy której A. K. przeniosła na rzecz S. M. (1) wierzytelności z tytułu umów pożyczek zawartych ze Z. M. w dniu 15 lipca 2010 roku, w dniu 9 października 2010 roku, w dniu 12 stycznia 2012 roku oraz wierzytelność z tytułu spłaty zadłużenia w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. za lokal mieszkalny numer (...) przy ul. (...) w Ł.. Przelew wierzytelności stanowił darowiznę córki na rzecz matki.

W dniu 25 lutego 2013 roku J. L. (1) zawarła z (...) Spółką Akcyjną Odział I z siedzibą w Ł. umowę kompleksową sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji także dla lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w Ł..

W rozliczeniu zużycia energii elektrycznej za okres od dnia 4 maja 2011 roku do dnia 4 listopada 2011 roku wskazano należność do zwrotu w kwocie 136,28 zł brutto.

Z kolei, w rozliczeniu zużycia energii elektrycznej za okres od dnia 5 listopada 2011 roku do dnia 25 lutego 2013 roku wskazano należność do zwrotu w kwocie 95,79 zł.

W okresie od kwietnia 2016 roku do października 2018 roku J. L. (1) dokonała na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. wpłat związanych z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł. na łączną kwotę 137,56 zł.

W okresie od lipca 2011 roku do kwietnia 2012 roku dokonywano opłat za energię elektryczną na nazwisko Z. M..

J. L. (1) uiściła następujące opłaty za lokal numer (...) przy ul. (...) w Ł.: w marcu 2012 roku w kwocie 2.000 zł, w lutym 2013 roku w kwocie 918,70 zł, w marcu 2013 roku w kwocie 261,89 zł, w kwietniu 2013 roku w kwocie 36,99 zł, w maju 2013 roku w kwocie 288,24 zł, w czerwcu 2013 roku w kwocie 272,37 zł, w lipcu 2013 roku w kwocie 261,47 zł, w sierpniu 2013 roku w kwocie 286,85 zł, we wrześniu, w październiku i listopadzie 2013 roku w kwocie po 274,16 zł, w grudniu 2013 roku w kwocie 289,79 zł, w styczniu 2014 roku w kwocie 289,49 zł, w marcu 2014 roku w kwocie 291,04 zł, w kwietniu 2014 roku w kwocie 216,45 zł, w maju 2014 roku w kwocie 400 zł, w lipcu i sierpniu 2014 roku w kwocie po 309,73 zł, we wrześniu 2014 roku w kwocie 309,40 zł, w październiku 2014 roku w kwocie 308,08 zł, w listopadzie 2014 roku w kwocie 308,96 zł, w grudniu 2014 roku w kwocie 307,97 zł, w styczniu 2015 roku w kwocie 312,69 zł, w lutym 2015 roku w kwocie 311,69 zł, w marcu 2015 roku w kwocie 227,36 zł, w kwietniu 2015 roku w kwocie 246,60 zł, w maju 2015 roku w kwocie 206,91 zł, w czerwcu 2015 roku w kwocie 308,06 zł, w lipcu 2015 roku w kwocie 308,06 zł, w sierpniu 2015 roku w kwocie 208,17 zł, we wrześniu 2015 roku w kwocie 308,58 zł, w październiku 2015 roku w kwocie 258,06 zł, w listopadzie 2015 roku w kwocie 308,74 zł, w grudniu 2015 roku w kwocie 208,06 zł, w styczniu 2016 roku w kwocie 309,11 zł, w lutym 2016 roku w kwocie 259,11 zł, w marcu 2016 roku w kwocie 275,78 zł, w kwietniu 2016 roku w kwocie 177,30 zł, w maju 2016 roku w kwocie 97,93 zł.

S. M. (1) uiściła następujące opłaty za lokal numer (...) przy ul. (...) w Ł.: w listopadzie 2014 roku w kwocie 50 zł, w lipcu, sierpniu i wrześniu 2015 roku w kwotach po 50 zł, listopadzie 2015 roku w kwocie 100 zł, w styczniu, kwietniu, czerwcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu 2016 roku, w styczniu, lutym, marcu, kwietniu, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu 2018 roku, w styczniu 2019 roku w kwotach po 50 zł, w marcu 2019 roku w kwocie 100 zł, w kwietniu, w maju, w czerwcu, w sierpniu, we wrześniu, w październiku w kwotach po 50 zł, w grudniu 2019 roku 2 x 50 zł.

Z rachunku bankowego A. B. uiszczono następujące opłaty za lokal Z. M.: we wrześniu 2016 roku w kwocie 617,34 zł, w marcu 2017 roku w kwocie 600 zł, w maju 2017 roku w kwocie 620 zł, we wrześniu 2017 roku 3 opłaty po 620 zł, w grudniu 2017 roku w kwocie 310 zł, w styczniu 2018 roku w kwocie 930 zł, w marcu 2018 roku w kwocie 310 zł, w kwietniu 2018 roku w kwocie 310 zł, w czerwcu 2018 roku w kwocie 620 zł, w październiku 2018 roku w kwocie 310 zł, w listopadzie 2018 roku w kwocie 310 zł, w styczniu 2019 roku w kwocie 620 zł, w marcu 2019 roku w kwocie 620 zł, w maju 2019 roku w kwocie 310 zł, w czerwcu 2019 roku 2 opłaty po 310 zł, we wrześniu 2019 roku w kwocie 310 zł i w kwocie 620 zł, w październiku 2019 roku w kwocie 310 zł.

Wartość rynkowa samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego przy ul. (...) w Ł. wraz z prawami z nim związanymi, według stanu na dzień 14 kwietnia 2010 roku, a cen aktualnych oraz według stanu na dzień 5 lipca 2011 roku, a cen aktualnych wynosi 167.450 zł.

Wartość rynkowa nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości W., gmina T., stanowiącej działkę (...), według stanu na dzień 5 lipca 2011 roku, a cen aktualnych wynosi 92.845 zł.

Kwota czynszu z tytułu dzierżawy nieruchomości położonej w miejscowości W., stanowiącej działkę numer (...), o powierzchni 1.859 m² możliwa do uzyskania w okresie od dnia 1 września 2012 roku do 15 lipca 2015 roku wynosi 25.604 zł.

Po śmierci W. M. (2) w lokalu numer (...) przy ul. (...) w Ł. mieszkał wyłącznie Z. M.. Po śmierci Z. M. nikt nie mieszkał w tym lokalu.

Początkowo po śmierci Z. M. nikt nie uiszcział opłat związanych z lokalem. Powstało zadłużenie, które spłaciła córka wnioskodawczyni A. K.. Wnioskodawczyni zaczęła uiszczać opłaty za lokal. Obecnie uiszcza z tego tytułu kwotę 50 zł miesięcznie.

Początkowo wszyscy spadkobiercy Z. M. partycypowali w opłatach za lokal. Następnie opłaty przestały uiszczać I. K. (1), M. B. (1) i R. K. (3). W późniejszym okresie, opłaty za lokal wnosili i wnoszą S. P. (1), J. L. (1), T. M. (1), M. M. i G. K. (1).

W dacie śmierci Z. M. nieruchomość w miejscowości W. była wykorzystywana jako działka rekreacyjna. Znajdował się na niej domek letniskowy i szopa na narzędzia. Po śmierci Z. M. kluczami do bramy i furtki na nieruchomości oraz do zabudowań dysponowała do 2012 roku S. M. (1). Doglądała wówczas tej nieruchomości.

Latem 2012 roku J. L. (1) powiesiła na bramie i furtce kłódki. Na nieruchomość można się było jednak dostać boczną furtką znajdującą się z prawnej strony nieruchomości, która była zamykana jedynie na klamkę, nie była zamykana na zamek czy kłódkę.

Następnie nikt nie korzystał z tej nieruchomości, nie pielęgnował roślinności na niej, działka jest zaniedbana, roślinność się rozrosła.

Po śmierci W. M. (2) i Z. M., J. N. (2) ani jej córki H. S. i B. C. nigdy nie korzystały z lokalu numer (...) przy ul. (...) w Ł.. Nie uiszczały także żadnych opłat za lokal.

S. M. (1) utrzymuje się emerytury w wysokości 1.750 zł netto miesięcznie. Sama prowadzi gospodarstwo domowe. Posiada oszczędności w wysokości około 4.000 zł. Zamieszkuje w domu jednorodzinnym stanowiącym jej własność, którego średnie koszty utrzymania wynoszą około 700 zł miesięcznie. Wnioskodawczyni nie leczy się na przewlekłe choroby, nie ponosi stałych wydatków na leki. Wnioskodawczyni chciałaby spłacić uczestników w ratach.

S. P. (1) posiada oszczędności w wysokości około 100.000 zł. Uczestnik pracuje i prowadzi działalność gospodarczą, uzyskuje dochody w wysokości około 15.000 zł netto miesięcznie. Prowadzi gospodarstwo domowe z żoną, która uzyskuje wynagrodzenie za pracę w wysokości około 2.000 zł netto miesięcznie. Uczestnik posiada na utrzymaniu jedno dziecko w wieku 9 lat. Zamieszkuje w domu stanowiącym jego własność, którego średnie koszty utrzymania wynoszą 1.000 zł miesięcznie.

Uczestnik M. M. prowadzi gospodarstwo domowe razem z żoną, która pracuje, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości około 2.000 zł netto miesięcznie i synem w wieku 7 lat. Utrzymuje się z działalności gospodarczej, uzyskując dochód w wysokości około 10.000 zł netto miesięcznie. Uczestnik zamieszkuje we własnym domu, którego średni koszt utrzymania wynosi około 1.000 zł miesięcznie. Posiada oszczędności wysokości około 20.000 zł.

R. K. (3) prowadzi gospodarstwo domowe razem z mężem, pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy w wysokości 1.090 zł netto miesięcznie, a jej mąż wynagrodzenie za pracę w kwocie 2.600 zł netto miesięcznie. Uczestniczka nie posiada nikogo na utrzymaniu. Zamieszkuje w mieszkaniu stanowiącym własność jej i męża, którego koszty utrzymania razem z mediami wynoszą około 700 zł netto miesięcznie.

Uczestniczka I. K. (1) prowadzi gospodarstwo domowe z córką, która uczy się w technikum, nie pracuje, nie ma żadnego źródła dochodu. I. K. (1) utrzymuje się z wynagrodzenia pracą w wysokości około 2.000 zł netto miesięcznie. Ojciec córki nie płaci alimentów. Uczestniczka zamieszkuje w wynajmowanym lokalu w prywatnej kamienicy. Koszty opłat za lokal razem z mediami wynoszą około 650 zł miesięcznie. Uczestniczka nie posiada żadnych oszczędności.

T. M. (1) prowadzi działalność gospodarczą, z której osiąga dochód w wysokości około 5.000 zł netto miesięcznie. Prowadzi gospodarstwo domowe razem z narzeczoną, ma na utrzymaniu troje dzieci. Mieszka w domu stanowiącym jego własność, którego koszty utrzymania wynoszą 800 zł miesięcznie. Posiada oszczędności w kwocie około 10.000 zł.

Uczestniczka M. B. (1) prowadzi gospodarstwo domowe z mężem, który pracuje i otrzymuje wynagrodzenie za pracę wysokości 1.530 zł netto miesięcznie. Uczestniczka otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1.530 zł netto miesięcznie. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Zamieszkuje w domu stanowiącym własność jej i męża, którego koszty utrzymania wynoszą około 1.000 zł miesięcznie. Mąż uczestniczki leczy się na cukrzycę i nadciśnienie, przyjmuje insulinę, ponosi wydatki na leki i paski do glukometru w kwocie około 500 zł miesięcznie. Uczestniczka nie posiada żadnych oszczędności.

G. K. (1) prowadzi gospodarstwo domowe z mężem, który utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1.900 zł netto miesięcznie. Uczestniczka pobiera

Zasiłek przedemerytalny w kwocie 911 zł netto miesięcznie. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Zamieszkuje w domu stanowiącym własność jej i męża, którego koszty utrzymania wynoszą około 800 zł miesięcznie. Nie posiada żadnych oszczędności. G. K. (1) leczy się na jaskrę i nadciśnienie, ponosi wydatki na leki wysokości około 300 zł miesięcznie.

J. L. (1) sama prowadzi gospodarstwo domowe. Utrzymuje się z emerytury w wysokości 2.400 zł netto miesięcznie. Mieszka w spółdzielczym lokalu własnościowym, którego koszty utrzymania razem z mediami to 400 zł miesięcznie. Ponosi stałe wydatki na leki wynoszą do 100 zł miesięcznie. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Nie posiada oszczędności.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy stwierdził, że skład majątku wspólnego małżonków W. M. (2) i Z. M. oraz skład spadku po W. M. (1) i Z. M. pozostawały poza sporem wnioskodawczyni i uczestników.

Powołując się na przepisy art. 567 § 3 k.p.c., art. 680-689 k.p.c., art. 618 k.p.c. i art. 41, 42 i 43 kro, art. 210, 211 k.c. i art. 212 k.c. Sąd Rejonowy orzekł co do poszczególnych składników majątkowych.

Odnosnie nieruchomości położonej w miejscowości W., wnioskodawczyni i uczestnicy nie byli zainteresowani fizycznym jej podziałem. Uczestnicy I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) wnosili o przyznanie owej nieruchomości na ich rzecz na współwłasność w częściach ułamkowych ze stosowną spłatą na rzecz wnioskodawczyni i uczestniczek R. K. (1) i M. B. (1), odpowiadającą ich udziałom. Wnioskodawczyni ani pozostali uczestnicy nie oponowali, co do takiego sposobu podziału, nie byli także zainteresowani przyznaniem nieruchomości na ich rzecz. W rezultacie, Sąd przyznał nieruchomość w W. na współwłasność na rzecz I. K. (1), G. K. (1) po 2/20 części, M. M., T. M. (1) po 3/20 części oraz J. L. (1) i S. P. (1) po 5/20 części.

Co do samodzielnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...) początkowo o przyznanie go na swoją rzecz wnosila jedynie S. M. (1), proponując spłatę pozostałych współwłaścicieli w ratach. Wskazała, że może w tym zakresie liczyć na pomoc finansową córki, jednakże nie sprecyzowała kwotowo zakresu owej pomocy ani ilości oraz wysokości rat. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, S. M. (1) utrzymuje się emerytury w wysokości 1.750 zł netto miesięcznie. Sama prowadzi gospodarstwo domowe. Posiada oszczędności w wysokości około

4.000 zł. Mieszka w domu jednorodzinnym stanowiącym jej własność, którego średnie koszty wynoszą około 700 zł miesięcznie. A zatem, w ocenie Sądu, sytuacja majątkowa wnioskodawczynie nie pozwala na szybką spłatę pozostałych współwłaścicieli, zważywszy, że aktualna wartość lokalu mieszkalnego wynosi 167.450 zł. Wnioskodawczynie nie uprawdopodobniła także w żaden sposób, choćby przez stosowne oświadczenie córki, że istotnie może liczyć na jej pomoc finansową w spłacie współwłaścicieli i nie wskazała, w jakiej wysokości.

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2020 roku pełnomocnik uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1) oraz S. P. (1) zmodyfikował dotychczasowe stanowisko uczestników i wniósł o przyznanie odrębnej własności lokalu numer (...), położonego w Ł. przy ul. (...) na współwłasność tychże uczestników ze stosowną spłatą na rzecz wnioskodawczynie i uczestników R. K. (1), M. B. (1), K. S., H. S., B. C. oraz B. P. (1), odpowiadającą ich udziałom. Wskazał, że uczestnicy znaleźli nabywcę na obie zgłoszone do podziału nieruchomości i w związku z tym deklarują jednorazową spłatę wnioskodawczynie i uczestniczek w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia.

Rozważając możliwość przyznania nieruchomości uczestnikom, Sąd miał także na uwadze okoliczność, iż są osobami młodszymi od wnioskodawczynie, aktywnymi zawodowo, wykazali się inicjatywą i znaleźli nabywcę na obie zgłoszone do podziału nieruchomości, aby maksymalnie skrócić czas spłaty pozostałych współwłaścicieli, co w ocenie Sądu w istotny sposób przemawia za przyznaniem owych nieruchomości na ich rzecz. Ponadto, uczestnicy S. P. (2), M. M. i T. M. (1) posiadają oszczędności w łącznej kwocie 130.000 zł, które w przypadku ewentualnych problemów ze sprzedażą nieruchomości mogą przeznaczyć na spłatę pozostałych współwłaścicieli.

Z tych względów, Sąd przyznał nie dający się podzielić składnik w postaci prawa własności samodzielnego lokalu mieszkalnego na rzecz wskazanych uczestników.

Wartość udziałów przyznanych uczestnikom w samodzielnym lokalu mieszkalnym numer (...) przy ul. (...) w Ł. wynosiła:

-w przypadku I. K. (1) 19.535,83 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 18/480 części wynosi 13.256,46 zł),

-w przypadku G. K. (1) 19.535,83 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 18/480 części wynosi 13.256,46 zł),

-w przypadku M. M. 25.815,21 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 36/480 części wynosi 13.256,46 zł),

-w przypadku T. M. (1) 25.815,21 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 36/480 części wynosi 13.256,46 zł),

-w przypadku J. L. (1) 38.373,96 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 72/480 części wynosi 13.256,46 zł),

-w przypadku S. P. (1) 38.373,96 zł (nadwyżka nad wartością udziału w lokalu wynikającego z dziedziczenia w wysokości 72/480 części wynosi 13.256,46 zł).

Wysokość spłaty należnej wnioskodawczynie i pozostałym uczestnikom stosownie do wartości ich udziałów w prawie własności lokalu numer (...) przy ul. (...) w Ł. wynosi:

-dla B. P. (1) 20.931,25 zł (udział 60/480 części),

-dla K. S. 6.977,08 zł (udział 20/480 części),

-dla H. S. 6.977,08 zł (udział 20/480 części),

- dla B. C. 6.977,08 zł (udział 20/480 części),
- dla R. K. (1) 6.279,38 zł (udział 18/480 części),
- dla M. B. (1) 6.279,38 zł (udział 18/480 części),
- dla S. M. (1) 25.117,50 zł (udział 72/480 części).

Wartość udziałów przyznanych uczestnikom w nieruchomości w miejscowości W. wynosiła:

- w przypadku I. K. (1) 9.284,50 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 24/480 części wynosi 4.642,25 zł),
- w przypadku G. K. (1) 9.284,50 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 24/480 części wynosi 4.642,25 zł),
- w przypadku M. M. 13.926,75 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 48/480 części wynosi 4.642,25 zł),
- w przypadku T. M. (1) 13.926,75 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 48/480 części wynosi 4.642,25 zł),
- w przypadku J. L. (1) 23.211,25 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 96/480 części wynosi 4.642,25 zł),
- w przypadku S. P. (1) 23.211,25 zł (nadwyżka nad wartością udziału w nieruchomości wynikającego z dziedziczenia w wysokości 96/480 części wynosi 4.642,25 zł).

Wysokość spłaty należnej wnioskodawczyni i pozostałym uczestnikom stosownie do wartości ich udziałów w prawie własności nieruchomości w miejscowości W. wynosi:

- dla S. M. (1) 18.569 zł (udział 96/480 części),
- dla M. B. (1) 4.642,25 zł (udział 24/480 części),
- dla R. K. (1) 4.642,25 zł (udział 24/480 części).

W konsekwencji, Sąd zasądził tytułem spłat na rzecz:

- a) B. P. (1) kwotę 20.931,25 zł, w tym od J. L. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1), G. K. (1) kwoty po 3.488,54 zł, a od S. P. (1) kwotę 3.488,55 zł,
- b) K. S. kwotę 6.977,08 zł, w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M. kwoty po 1.162,85 zł, a od I. K. (1) i G. K. (1) kwoty 1.162,84 zł,
- c) H. S. kwotę 6.977,08 zł, w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M. kwoty po 1.162,85 zł, a od I. K. (1) i G. K. (1) kwoty 1.162,84 zł.
- d) B. C. kwotę 6.977,08 zł, w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M. kwoty po 1.162,85 zł, a od I. K. (1) i G. K. (1) kwoty 1.162,84 zł.
- e) na rzecz M. B. (1) kwotę 10.921,63 zł (6.279,38 zł + 4.642,25 zł), w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1) kwoty po 1.820,27 zł, a od G. K. (1) kwotę 1.820,28 zł,

f) R. K. (1) 10.921,63 zł (6.279,38 zł + 4.642,25 zł), w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1) kwoty po 1.820,27 zł, a od G. K. (1) kwotę 1.820,28 zł,

g) S. M. (1) kwotę 43.686,50 zł (25.117,50 zł + 18.686 zł), w tym od J. L. (1), S. P. (1), T. M. (1), M. M. kwoty po 7.281,09 zł, a od I. K. (1) i G. K. (1) kwoty po 7.281,08 zł.

Relacja wartości nadwyżki w przyznanym uczestnikom J. L. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1), G. K. (1), S. P. (1) nieruchomościach nad wartością ich udziału w owych nieruchomościach do sumy należnych pozostałym współwłaścicielom spłat wyznaczała ułamek, w jakim uczestnicy J. L. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1), G. K. (1) i S. P. (1) partycypowali w spłatach na rzecz B. P. (1), K. S., H. S., B. C., R. K. (1) i M. B. (1), S. M. (1). Jak wynika ze wskazanych powyżej wartości, uczestnicy J. L. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1), G. K. (1) i S. P. (1) byli zobowiązani do spłaty uczestniczek B. P. (1), K. S., H. S., B. C., R. K. (1), M. B. (1) oraz wnioskodawczynie w częściach równych.

W świetle art. 212 § 3 k.c., wniosek uczestników o odroczenie terminu spłaty zasługiwał na uwzględnienie. Oznaczenie takiego terminu płatności z jednej strony pozwoli uczestnikom J. L. (1), T. M. (1), M. M., I. K. (1), G. K. (1) i S. P. (1) na sfinalizowanie sprzedaży nieruchomości, co w świetle życiowego doświadczenia wymaga pewnego czasu na przygotowanie niezbędnych dokumentów i umówienie odpowiadającego wszystkim stronom umowy terminu czynności przed notariuszem. Z drugiej strony, pozwoli na jednorazową spłatę pozostałych współwłaścicieli w rozsądnym terminie. Natomiast, w celu zabezpieczenia interesów uczestniczek B. P. (1), K. S., H. S., B. C., R. K. (1), M. B. (1) oraz wnioskodawczynie, na rzecz których zasądzono spłaty, na wypadek uchybienia terminowi płatności zastrzeżono odsetki ustawowe za opóźnienie.

S. M. (1) wносиła o rozliczenie długów spadkowych po spadkodawcy Z. M. w postaci: kosztów pogrzebu i pochówku w łącznej kwocie 13.340 zł, zapłaconego podatku od nieruchomości za 2012 rok (za lokal (...) przy ul. (...) w Ł.) w kwocie 45 zł, wierzytelności będących przedmiotem umowy o przelew wierzytelności z dnia 1 października 2012 roku z tytułu niespłaconych pożyczek udzielonych spadkodawcy (wraz z odsetkami) w kwocie 64.445 zł oraz z tytułu spłat dokonanych na rzecz spółdzielni w kwocie 2.861,73 zł.

Stosownie do regulacji kodeksowych -art. 686 k.p.c., art. 1034 § 1 k.c., art. 922 § 3 k.c. Sąd Rejonowy rozliczył długi spadkowe w postaci kosztów pogrzebu spadkodawcy w takim zakresie, w jakim pogrzeb ten odpowiada zwyczajom przyjętym w danym środowisku, zaliczając do długów także koszt skromnego nagrobka, czyli uiszczony zadatek w wysokości 2 000 zł na wykonanie nagrobka, i uwzględniając otrzymany zasiłek pogrzebowy w kwocie 4 000 zł.

Wnioskodawczynie poniosła zatem koszty pogrzebu Z. M. w łącznej kwocie 8.140 zł, które pomniejszone o wypłaconą kwotę 4.000 zł zasiłku pogrzebowego, pozostawiają do rozliczenia kwotę 4.140 zł (8.140 zł – 4.000 zł). Zgodnie z art. 1034 § 1 zd. 2 k.c., kwota ta podlegała rozliczeniu pomiędzy spadkobierców stosownie do wielkości ich udziałów. Z tej kwoty na S. M. (1) przypadła kwota 828 zł zgodnie z jej udziałem w spadku (w tym bezpośrednio z dziedziczenia po Z. M. oraz na skutek dziedziczenia po jego spadkobierczyni H. P. (2)). W pozostałym zakresie, koszty pogrzebu spadkodawcy poniesione przez wnioskodawczynię winny być jej zwrócone przez pozostałych spadkobierców Z. M. w kwotach odpowiadających wielkości ich udziałów. W związku z tym, Sąd zasądził na rzecz S. M. (1) od J. L. (1) i S. P. (1) kwoty po 828 zł, od T. M. (1) i M. M. kwoty po 414 zł, a od I. K. (1), G. K. (1), M. B. (1), R. K. (1) kwoty po 207 zł. Brak było podstaw do uwzględnienia w rozliczeniu pozostałej części kwoty 7.200 zł. na którą oszacowano koszty nagrobka spadkodawcy, skoro nagrobek ten nie powstał, a kwota ta nie została faktycznie poniesiona przez wnioskodawczynię.

Żądanie S. M. (1) rozliczenia kwoty 2.861,78 zł, którą w związku z zadłużeniem lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w Ł. wpłaciła do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. w dniu 22 lutego 2012 roku A. K. – córka wnioskodawczynie, nie zasługiwało na uwzględnienie w niniejszym postępowaniu. Regulacja przewidziana w art. 686 k.p.c. w związku z art. 1034 § 1 k.c., dotyczy wyłącznie rozliczenia długów spadkowych, spłaconych przez spadkobierców. Realizacja tego roszczenia w postępowaniu o dział spadku może nastąpić, ze skutkami określonymi w art. 618 § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 688 k.p.c., tylko wówczas, gdy podmiotami roszczeń są wyłącznie spadkobiercy, analogicznie jak w przypadku nakładów na przedmiot należący do spadku.

Na uwzględnienie nie zasługiwało także żądanie rozliczenia długów spadkowych z tytułu umów pożyczek z dnia 15 lipca 2010 roku, 9 października 2010 roku oraz 12 stycznia 2011 roku zawartych przez Z. M. z A. K.. Wierzytelności przysługujące A. K. wobec Z. M. z tytułu owych umów także stanowiły przedmiot umowy przelewu wierzytelności z dnia 1 października 2012 roku. Podobnie jak w przypadku roszczenia o zwrot kwoty wpłaconej do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z materialnoprawnego punktu widzenia były to wierzytelności przysługujące osobie trzeciej, a zatem w ocenie Sądu brak było podstaw do ich rozliczania w niniejszym postępowaniu. Ponadto, jak wynika z art. 686 k.p.c., Sąd dokonuje rozliczeń między spadkobiercami jedynie z tytułu spłaconych przez nich długów spadkowych. Jeżeli jeden ze spadkobierców zaspokoił wierzyciela, może żądać od pozostałych spadkobierców zwrotu tego, co świadczył, w częściach odpowiadających wielkości ich udziałów w spadku (art. 1034 § 1 zd. 2 k.c.). W związku z tym, rozstrzygnięcie o innych, niespłaconych długach nie jest możliwe w postępowaniu działowym (arg. a contrario z art. 686 k.p.c.). Uczestnicy kwestionowali fakt zawarcia przez spadkodawcę owych umów, a S. M. (1) nie udowodniła, że przedmiot owych pożyczek (odpowiednio kwoty 7.100 zł i 10.000 zł) został wydany Z. M., co jest warunkiem sine qua non istnienia odpowiedzialności pożyczkobiorcy. Skoro wnioskodawczyni nie wykazała, że spadkodawca był zobowiązany do zwrotu owych kwot na rzecz A. K., brak jest podstaw do dokonywania jakichkolwiek rozliczeń z tytułu owych umów w niniejszym postępowaniu.

Wnioskodawczyni zgłosiła również do rozliczenia kwotę 45 zł uiszczoną przez nią tytułem podatku od nieruchomości, związanego z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł.. Pokwitowanie uiszczenia owej kwoty załączono do wniosku (k.32). Jak wskazano powyżej, Sąd nie uwzględnił owego potwierdzenia przy dokonywaniu ustaleń faktycznych, gdyż z jego treści nie wynika, jakich zobowiązań spadkodawcy dotyczyło (wiadomo jedynie że za bieżący 2012 rok), ani jaka była ich pełna wysokość. W rezultacie, nie jest możliwe ustalenie, czy wnioskodawczyni pokryła to zobowiązanie ponad przysługujący jej udział w spadku, ani w jaki sposób owa kwota powinna zostać rozliczona pomiędzy wnioskodawczynią i uczestników. A zatem, żądanie wnioskodawczyni w tym zakresie podlegało oddaleniu.

S. M. (1) żądała także rozliczenia odszkodowania za bezumowne korzystanie przez uczestników z nieruchomości w miejscowości W. w okresie od dnia 1 września 2012 roku do dnia 15 lipca 2015 roku w kwocie 25.604 zł z uwagi na fakt, iż wnioskodawczyni została przez uczestników pozbawiona możliwości korzystania z tej nieruchomości. Roszczenie to, podlegało jednak oddaleniu, gdyż wnioskodawczyni nie sprostowała ciężarowi dowodu i nie wykazała, że inni współwłaściciele nieruchomości pozbawili jej współposiadania i korzystania z rzeczy w sposób określony w art. 206 k.c.

Uczestnicy I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) wnosili o rozliczenie opłat za lokal numer (...) przy ul. (...) w Ł.. W pismach z dnia 15 lipca 2019 roku i 21 października 2019 roku pełnomocnik uczestników sprecyzował żądane przez nich z tego tytułu kwoty. Wskazał, że początkowo nakłady na lokal czyniła wyłącznie uczestniczka J. L. (1), która w lutym 2013 roku dokonała dwóch wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 2.918,70 zł. Od marca 2013 roku do grudnia 2013 roku nakłady na lokal czynili uczestnicy J. L. (1), G. K. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), M. B. (1), I. K. (1) oraz R. K. (3), którzy dokonali 10 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 2.520,08 zł, którą uczestnicy pokrywali w równych częściach. Od stycznia do marca 2014 roku nakłady na lokal czynili uczestnicy J. L. (1), G. K. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), M. B. (1), I. K. (1) oraz R. K. (3), którzy dokonali 2 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 579,70 zł, którą uczestnicy pokrywali w równych częściach. Z kolei, od kwietnia do grudnia 2014 roku nakłady na wspomniany lokal czynili uczestnicy J. L. (1), G. K. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), M. B. (1), którzy dokonali 9 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 2.817,66 zł, którą wskazani uczestnicy pokrywali w równych częściach. Od stycznia do grudnia 2015 roku nakłady na wspomniany lokal czynili uczestnicy J. L. (1), G. K. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), którzy dokonali 12 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 3.212,45 zł, którą pokryli w częściach równych. Od stycznia do maja 2016 roku nakłady na wspomniany lokal czynili uczestnicy J. L. (1), G. K. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), którzy dokonali 5 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) na łączną kwotę 1.119,50 zł, którą uczestnicy pokrywali w równych częściach. Z kolei, od czerwca 2016 roku do czerwca 2019 roku stale dokonywane są opłaty za lokal na rachunek Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z rachunku bankowego narzeczony uczestnika T. M. (1) A. B., które pokrywali w częściach równych uczestnicy M. M., T. M. (1), S. P. (1), J. L. (1), G. K. (1). Uczestnicy dokonali 18 wpłat na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej

(...) na łączną kwotę 8.967,34 zł. Z kolei, w okresie od czerwca 2019 roku do października 2019 roku dokonywane były opłaty za lokal na rachunek Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z rachunku bankowego narzeczonej uczestnika T. M. (1) A. B., które pokrywali w częściach równych uczestnicy M. M., T. M. (1), S. P. (1), J. L. (1), G. K. (1). Uczestnicy dokonali w tym okresie 3 wpłat na łączną kwotę 1.240 zł.

W świetle art. 1035 § 1 k.c. i art. 207 k.c., każdy ze współspadkobierców W. M. (2) i Z. M. zobowiązany był do ponoszenia kosztów utrzymania wchodzącego w skład spadku po nich lokalu mieszkalnego stosownie do wielkości swojego udziału.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala jednak, w ocenie Sądu Rejonowego na dokonanie pomiędzy współwłaścicielami rozliczeń z tytułu uiszczonych opłat związanych z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł.. Aby dokonanie takiego rozliczenia było możliwe Sąd winien dysponować dokumentami, z których wynikać będzie wysokość opłat związanych z lokalem należnych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. w poszczególnych miesiącach, składników owych opłaty, tak aby możliwe było dokonanie oceny, jaka kwota w danym miesiącu podlega rozliczeniu pomiędzy współwłaścicielami, a w szczególności czy zasadne jest rozliczenie całej opłaty za dany miesiąc. W aktach sprawy brak jest jakichkolwiek dokumentów pozwalających ustalić wysokość należnych opłat za lokal za okres od lutego 2019 roku do października 2019 roku. Skutkuje to niemożliwością ustalenia, czy kwoty uiszczane do Spółdzielni Mieszkaniowej przez wnioskodawczynię i poszczególnych uczestników w tym okresie odpowiadają wielkości przysługujących im udziałów w prawie własności lokalu czy też je przewyższają (i w jakim zakresie) i w związku z tym winny podlegać rozliczeniu z pozostałymi współwłaścicielami (i w jakiej wysokości).

Zgromadzony materiał dowodowy w postaci raportów o naliczeniach poza kilkoma miesiącami (styczeń, luty, marzec 2012 roku) nie wskazuje w ogóle składników naliczanych opłat za lokal. W konsekwencji, uniemożliwia to ocenę, jaka kwota z tego tytułu winna podlegać rozliczeniu pomiędzy współwłaścicielami, czy zasadne jest dokonywanie rozliczenia należności za dany miesiąc w całości czy jedynie w części, nie wynika też, którzy spadkobiercy dokonywali opłat związanych z lokalem mieszkalnym w poszczególnych okresach. Na te okoliczności uczestnicy nie zaoferowali żadnych dowodów. Natomiast, twierdzenia w tym zakresie zgłoszone w pismach pełnomocnika uczestników z dnia 15 lipca 2019 roku i 21 października 2019 roku nie znajdują pokrycia nawet w zeznaniach samych uczestników.

Uczestniczka J. L. (1) wniosła o rozliczenia kosztów energii elektrycznej związanych z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł. w kwocie 528,91 zł (391,35 zł za okres 2011-2012 rok oraz 137,56 zł za okres od 1 stycznia 2016 roku do 15 stycznia 2019 roku), wskazując, że pokrywa je od śmierci spadkodawcy Z. M.. Z materiału dowodowego, w tym przesłuchania uczestników, nie wynika jednak, w ocenie Sądu Rejonowego, z czyich środków opłaty te były uiszczane. Ponadto, w rozliczeniu zużycia energii elektrycznej za okres od dnia 4 maja 2011 roku do dnia 4 listopada 2011 roku wskazano należność do zwrotu w kwocie 136,28 zł brutto, a za okres od dnia 5 listopada 2011 roku do dnia 25 lutego 2013 roku należność do zwrotu w kwocie 95,79 zł. Uczestniczka nie wykazała, jaką kwotę poniosła ostatecznie z tytułu opłat za energię elektryczną do 25 lutego 2013 roku. Natomiast, za okres po 25 lutego 2013 roku do kwietnia 2016 roku nie przedłożono do akt sprawy żadnych dokumentów wskazujących na fakt i wysokość opłat za energię elektryczną poniesionych przez uczestniczkę. Zgodnie z przedłożonym zestawieniem wpłat, w okresie od kwietnia 2016 roku do października 2018 roku J. L. (1) dokonała na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. opłat związanych z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł. na łączną kwotę 137,56 zł. Jednakże, ze zgromadzonego materiału dowodowego, nie wynika jaka była w tym okresie wysokość należnych z tego tytułu opłat. W konsekwencji, nie jest możliwe ustalenie, czy kwota uiszczona przez J. L. (1) stanowi całość zobowiązania z tego tytułu i powinna podlegać rozliczeniu z pozostałymi spadkobiercami Z. M., czy też stanowi kwotę odpowiadającą jedynie wielkości udziału uczestniczki. Ciężar udowodnienia okoliczności w postaci wysokości należnych za dany okres opłat za energię elektryczną oraz wysokości rzeczywiście uiszczonych przez uczestniczkę opłat spoczywał na uczestniczce J. L. (1), jako wywodzącej z tych faktów skutki prawne.

W konsekwencji, żądanie uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) dotyczące rozliczenia opłat za lokal numer (...) przy ul. (...) w Ł. oraz żądanie uczestniczki J. L. (1) dotyczące rozliczenia kosztów energii elektrycznej związanych z lokalem numer (...) przy ul. (...) w Ł. podlegały oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Apelacje od opisanego postanowienia wywiedli: wnioskodawcy oraz uczestnicy postępowania:

Wnioskodawcy zaskarżyła powyższe postanowienie w punktach: IV ust .1 i ust. 3,4,5,6,7,8,9 oraz V. i VI., zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kpc poprzez :

- dokonanie dowolnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że sytuacja majątkowa wnioskodawcy nie pozwala na spłatę pozostałych współwłaścicieli, podczas gdy ich sytuacja finansowa daje gwarancję spłaty wnioskodawcy w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia o dziale spadku, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza okoliczności jak wyżej.
- dokonanie ustaleń w sprawie, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia o przyznaniu uczestnikom, a nie wnioskodawcy prawa własności do lokalu mieszkalnego stanowiącego przedmiot działu spadku, na podstawie głośnych, niczym niepotwierdzonych oświadczeń o istnieniu potencjalnego nabywcy na nieruchomości i deklaracji spłaty wnioskodawcy ze środków uzyskanych ze sprzedaży;
- niezasadne przyjęcie, że brak jest podstaw do dokonywania rozliczeń z tytułu umów pożyczek z dnia 15.07.2010 r. i z dnia 09.10.2010 r. z uwagi na to, że wnioskodawcy nie wykazała, że przedmiot umów pożyczek został wydany spadkodawcy, podczas gdy z treści umów wynika, że spadkodawca potwierdza własnoręcznym podpisem przyjęcie wskazanych w nich kwot i w umowach tych nie zastrzeżono innych terminów przekazania pożyczonych kwot niż data zawarcia umowy;

2. naruszenie przepisów postępowania tj. art 686 kpc, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy poprzez przyjęcie, że w niniejszym postępowaniu nie ma możliwości rozliczenia długów spadkowych mimo, że zachodzi ta szczególna sytuacja, że wierzycielem spadkowym jest uczestnik postępowania działowego - jeden ze spadkobierców i w zaistniałej sytuacji brak przeszkód prawnych do tego żeby rozliczenie długu zostało uwzględnione przy ustalaniu wysokości spłaty.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie zgodnie z wnioskiem ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Uczestnicy I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1),

J. L. (1) i S. P. (1) zaskarżyli postanowienie w zakresie pkt. IV.3-IV.9 – w całości, pkt. V – w całości, pkt. VIII - w całości oraz pkt IX. zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie:

A. art. 229 i 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie niekwestionowanych przez wnioskodawczynię oraz pozostałych uczestników nakładów w łącznej kwocie 12.462,82 zł powołanych przez uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) oraz podstawy faktycznej poniesionych nakładów, w sytuacji gdy w przypadku braku kwestionowania a nawet powoływania się np. przez wnioskodawczynię na okoliczność dokonywania nakładów przez uczestników, Sąd I instancji winien uznać za przyznany fakt dokonywania wskazywanych nakładów przez uczestników,

B. art. 686 k.p.c. wobec uchylenia się przez Sąd pierwszej instancji od rozstrzygnięciach

o wzajemnych roszczeniach pomiędzy uczestnikami z tytułu poczynionych nakładów, w sytuacji gdy nakłady te przez okres kilku lat zostały przez uczestników czynione oraz udokumentowane, a także przedstawione Sądowi I instancji w toku postępowania sądowego,

C. art. 212 § 1 k.p.c. i art. 212 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wobec zaniechania przez Sąd pierwszej instancji dążenia do prawdy materialnej w zakresie poczynionych nakładów na lokal, ich okresu i wysokości, jeżeli dotyczące ich zeznania wnioskodawczym oraz uczestników miały zostać uznane za niewystarczające oraz niekompletne, w tym sprzeczne ze sobą,

D. art. 618 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. wobec niedostrzeżenia, iż uchylenie się przez

Sąd pierwszej instancji od rozstrzygnięcia o poczynionych nakładach, ich rozliczenie uniemożliwi uczestnikom ich dochodzenie po uprawomocnieniu się orzeczenia, w sytuacji gdy mając do dyspozycji szeroki materiał dowodowy Sąd I instancji winien uwzględnić powoływane nakłady i je rozliczyć,

E. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej

oceny dowodów, co skutkowało wyprowadzeniem wniosków logicznie niepoprawnych w oderwaniu od zasad doświadczenia życiowego, polegające na przyjęciu, że:

- uczestnicy I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J.

L., S. P. (1) nie wykazali faktu ponoszenia poszczególnych opłat na lokal w poszczególnych okrasach, w sytuacji, kiedy zarówno z treści złożonych przez nich zeznań jak i reszty zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w sposób szczegółowy zostały wykazane osoby dokonujące tych opłat, ich wysokość, a także okresy za jakie były te opłaty dokonywane.

- uwzględnieniu podlega jedynie część raportów o naliczeniach opłat za lokal numer (...)

przy ul. (...) w Ł., w sytuacji gdy w toku postępowania sądowego złożona była całość dokumentacji dotyczącej wysokości opłat naliczanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową, będącą jednocześnie jedyną dokumentacją otrzymaną od SM (...),

- pominięciu podlega większość raportów oraz pism dotyczących rozliczeń z SM

(...), po przyjęciu przez Sąd I instancji, iż nie wynikają z nich składniki opłat, ich wysokość a także osoby wpłacające, w sytuacji gdy z materiału dowodowego, a w szczególności biorąc pod uwagę treść raportów oraz druków wpłat dołączonych do akt sprawy, a także zeznań uczestników i ich twierdzeń w sposób jasny można określić osoby wpłacające, wysokość tej kwoty, a także tytuł tej płatności i na poczet czego została dokonana,

- nieudowodniona jest okoliczność dotycząca okresów dokonywania opłat na lokal

nr 38 przy ul. (...) w Ł. przez uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1), a w konsekwencji przyjęciu, iż nie sposób jest ustalić okresów dokonywania wpłat przez poszczególnych uczestników; w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika, iż okresy dotyczące płatności, ich wysokość a także osoby wpłacające można ustalić,

- do długów spadkowych, będących przedmiotem rozliczenia w postępowaniu przed Sądem I instancji, zaliczyć należy kwotę 2.000,00 zł jaką zapłaciła wnioskodawczym tytułem zadatku na wykonanie nagrobka dla Z. M., w sytuacji gdy do wykonania tego nagrobku nie doszło i nagrobek ten nie powstał, a więc kwoty poniesionej tytułem zadatku nie można zakwalifikować jako koszty pogrzebu spadkodawcy i winny zostać pominięte przy dokonywaniu rozliczeń,

- dla uznania za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia w zakresie nakładów, raportów o

naliczeniach opłat za lokal nr (...) przy ul. (...) w Ł. jest okoliczność, iż raporty te były kształtowane dla jednej osoby zamieszkującej, w sytuacji gdy zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych

a także art. 13 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokalu, każdy właściciel, niezależnie od tego czy w nim przebywa czy nie, jest obowiązany uczestniczyć w kosztach zarządu związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej, a także ponosić wydatki związane z utrzymaniem jego lokalu,

- nieudowodniona została okoliczność dokonywania konkretnych opłat przez

poszczególnych uczestników, w sytuacji gdy w toku postępowania powołane zostały szereg dowodów statuujących powyższe okoliczności, w tym raporty o naliczeniach, potwierdzenia płatności, zeznania uczestników czy samej wnioskodawczyni a także miało to oparcie w szczegółowych twierdzeniach oraz wyliczeniach zawartych w pismach pełnomocnika uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1),

- nieudowodnione zostało, z czyich środków zostały czynione opłaty za energię elektryczną a także sam fakt dokonywania określonych płatności z tego tytułu, w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika, iż całości opłat dokonywała uczestniczka J. L. (1),

F. art. 232 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że uczestnicy I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) nie udowodnili faktu ponoszenia poszczególnych opłat na lokal w poszczególnych okresach, w sytuacji, kiedy zarówno z treści złożonych przez nich zeznań jak i zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w sposób szczegółowy zostały wykazane osoby dokonujące tych opłat, ich wysokość, a także okresy za jakie były te opłaty dokonywane.

W konkluzji skarżący wnieśli o zmianę postanowienia w zaskarżonym zakresie i:

1. uwzględnienie wniosku uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) o rozliczenie wydatków w postaci opłat związanych z lokalem mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w Ł. i dokonanie rozliczenia nakładów w stosunku do zasądzonych od uczestników spłat,

2. zasądzenie - tytułem spłaty:

- na rzecz B. P. (1):
 - a) od J. L. (1) kwotę 2.586,97 zł,
 - b) od S. P. (1) kwotę 3.017,95 zł,
 - c) od T. M. (1) kwotę 3.017,95 zł,
 - d) od M. M. kwotę 3.017,95 zł,
 - e) od G. K. (1) kwotę 3.017,95 zł,
 - f) od I. K. (1) kwotę 3.440,11 zł,
- na rzecz K. S.:
 - a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł,
 - b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł,
 - c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł,
 - d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł,
 - e) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł,

- na rzecz H. S.:

a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł,

b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł,

c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł,

d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł,

e) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł,

- na rzecz B. C.:

a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł,

b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł,

c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł,

d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł,

e) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł,

- na rzecz M. B. (1):

a) od J. L. (1) kwotę 1.459,64 zł,

b) od S. P. (1) kwotę 1.632,03 zł,

c) od T. M. (1) kwotę 1.632,03 zł,

d) od M. M. kwotę 1.632,03 zł,

e) od G. K. (1) kwotę 1.632,03 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 1.800,90 zł,

- na rzecz R. K. (1):

a) od J. L. (1) kwotę 1.459,64 zł,

b) od S. P. (1) kwotę 1.632,03 zł,

c) od T. M. (1) kwotę 1.632,03 zł,

d) od M. M. kwotę 1.632,03 zł,

e) od G. K. (1) kwotę 1.632,03 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 1.800,90 zł,

- na rzecz S. M. (1):
 - a) od J. L. (1) kwotę 5.838,58 zł,
 - b) od S. P. (1) kwotę 6.528,10 zł,
 - c) od T. M. (1) kwotę 6.528,10 zł,
 - d) od M. M. kwotę 6.528,10 zł,
 - e) od G. K. (1) kwotę 6.528,10 zł,

f) od I. K. (1) kwotę 7.203,64 zł,

3. zasądzenie na rzecz S. M. (1) tytułem rozliczenia długów spadkowych po Z. M.:

- a) od J. L. (1) kwotę 428,00 zł,
- b) od S. P. (1) kwotę 428,00 zł,
- c) od T. M. (1) da kwotę 214,00 zł,
- d) od M. M. da kwotę 214,00 zł,
- e) od G. K. (1) kwotę 107,00 zł,
- f) od I. K. (1) kwotę 107,00 zł,
- g) od M. B. (1) kwotę 107,00 zł,
- h) od R. K. (1) kwotę 107,00 zł,

ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji .

IV. Nadto skarżący wnieśli o zasądzenie solidarnie od wnioskodawczym oraz uczestników R. K. (1), M. B. (1), K. S., H. S., B. C., B. P. (1) na rzecz uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) zwrotu kosztów procesu za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na zobowiązanie do usunięcia braków apelacji i sprecyzowania jej wniosków, skarżący w piśmie z dnia 24 stycznia 2022 roku wnieśli o zmianę postanowienia w ten sposób, że:

- w zakresie punktu IV.3 postanowienia o zasądzenie na rzecz B. P. (1) tytułem spłaty:
 - a) od J. L. (1) kwotę 2.586,97 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł),
 - b) od S. P. (1) kwotę 3.017,95 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł),
 - c) od T. M. (1) kwotę 3.017,95 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł),
 - d) od M. M. kwotę 3.017,95 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł),
 - e) od I. K. (1) kwotę 3.440,10 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł),
 - f) od G. K. (1) kwotę 3.017,95 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 3.488,54 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.

- w zakresie punktu IV. 4 postanowienia o zasądzenie na rzecz K. S. tytułem spłaty:
 - a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - e) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł),
 - f) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.
- w zakresie punktu IV. 5 postanowienia o zasądzenie na rzecz H. S. tytułem spłaty:
 - a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - e) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł),
 - f) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.
- w zakresie punktu IV. 6 postanowienia o zasądzenie na rzecz B. C. tytułem spłaty:
 - a) od J. L. (1) kwotę 862,33 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - b) od S. P. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - c) od T. M. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - d) od M. M. kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,85 zł),
 - e) od I. K. (1) kwotę 1.146,70 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł),
 - f) od G. K. (1) kwotę 1.005,98 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.162,84 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.
- w zakresie punktu IV. 7 postanowienia o zasądzenie na rzecz M. B. (1) tytułem spłaty:
 - a) od J. L. (1) kwotę 1.459,64 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),
 - b) od S. P. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),
 - c) od T. M. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

d) od M. M. kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

e) od I. K. (1) kwotę 1.800,90 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

f) od G. K. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,28 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.

• w zakresie punktu IV. 8 postanowienia wnoszę o zasądzenie na rzecz R. K. (1) tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 1.459,64 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

b) od S. P. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

c) od T. M. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

d) od M. M. kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

e) od I. K. (1) kwotę 1.800,90 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,27 zł),

f) od G. K. (1) kwotę 1.632,03 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 1.820,28 zł), wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.

• w zakresie punktu IV. 9 postanowienia o zasądzenie na rzecz S. M. (1) tytułem spłaty:

a) od J. L. (1) kwotę 5.838,58 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,09 zł),

b) od S. P. (1) kwotę 6.528,10 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,09 zł),

c) od T. M. (1) kwotę 6.528,10 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,09 zł.),

d) od M. M. kwotę 6.528,10 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,09 zł),

e) od I. K. (1) kwotę 7.203,64 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,08 zł),

f) od G. K. (1) kwotę 6.528,10 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 7.281,08 zł),

-wszystkie płatne w terminie 3 (trzech) miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności.

• w zakresie punktu V. postanowienia o zasądzenie na rzecz S. M. (1) tytułem rozliczenia długów spadkowych po Z. M.:

a) od J. L. (1) kwotę 428,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 828 zł),

b) od S. P. (1) kwotę 428,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 828 zł),

c) od T. M. (1) kwotę 214,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 414 zł),

d) od M. M. kwotę 214,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 414 zł),

e) od I. K. (1) kwotę 107,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 207 zł),

f) od G. K. (1) kwotę 107,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 207 zł),

g) od M. B. (1) kwotę 107,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 207 zł),

h) od R. K. (1) kwotę 107,00 zł (w miejsce zasądzonej kwoty 207 zł),

(które to rozliczenie jest wynikiem tego, iż do długów spadkowych, będących przedmiotem rozliczenia nie można zaliczyć kwoty 2.000 zł, jaką zapłaciła wnioskodawczyni tytułem zadatku na wykonanie nagrobka dla Z. M., w sytuacji, gdy do wykonania tego nagrobku nie doszło i nagrobek ten nie powstał, a więc kwoty poniesionej tytułem zadatku nie można zakwalifikować jako koszty pogrzebu spadkodawcy i winny zostać pominięte przy dokonywaniu rozliczeń);

- w zakresie punktu VIII. poprzez uwzględnienie wniosku uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) o rozliczenie wydatków w postaci opłat związanych z lokalem mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w Ł. (co zostało uwzględnione w zakresie zaskarżenia i wniosku o zmianę postanowienia pkt. IV.3-IV.9) w miejsce rozstrzygnięcia Sądu w zakresie punktu VIII. o oddaleniu wniosku uczestników J. L. (1), S. P. (1), M. M., T. M. (1), G. K. (1), I. K. (1) o rozliczenie wydatków w postaci opłat związanych z lokalem mieszkalnym numer (...) położonym w Ł. przy ul. (...).
- w zakresie punktu IX. postanowienia o zmianę postanowienia poprzez zasądzenie solidarnie od wnioskodawczyni oraz uczestników R. K. (1), M. B. (1), K. S., H. S., B. C., B. P. (1) na rzecz uczestników I. K. (1), G. K. (1), M. M., T. M. (1), J. L. (1), S. P. (1) zwrotu kosztów procesu za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych, w miejsce ustalenia Sądu, iż wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie apelacji uczestników.

Skarżący uczestnicy wnieśli o oddalenie apelacji wnioskodawczyni.

W piśmie z dnia 24 stycznia 2022 roku skarżący uczestnicy sprecyzowali zakres zaskarżenia i wnioski apelacji (pismo –k.1098 -1101).

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja wnioskodawczyni nie jest zasadna. Apelacje uczestników podlegają częściowemu uwzględnieniu.

Okoliczności faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie zostały ustalone prawidłowo i Sąd Okręgowy podziela je przyjmując za własne, aczkolwiek nie podziela wniosków jurydycznych w zakresie wskazanym przez apelację uczestników postępowania.

Odnosząc się do apelacji uczestników, odnotować należy, że wielość zarzutów tamże zawartych, w różnorodny sposób odnosi się de facto do tych samych zagadnień, a mianowicie obowiązku sądu rozliczenia w badanym postępowaniu poniesionych przez współwłaścicieli w latach 2012-2019 wydatków związanych z utrzymaniem spadkowego lokalu oraz nierozliczenia długu spadkowego w postaci poniesionego kosztu nagrobka.

Podzielając zatem stanowisko apelujących co do naruszenia art. 229 k.p.c., art. 230 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 618 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przyjąć należy, że zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnicy w zakresie wskazanym przez nich w toku postępowania przed Sądem I instancji ponieśli wydatki na opłaty czynszowe, oraz za energię elektryczną w spadkowym lokalu.

Wydatki te podlegają rozliczeniu, bowiem nie należą do długów spadkowych. Innymi słowy, do długów spadkowych nie mogą być zaliczone koszty utrzymania przedmiotów spadku, ponieważ są to koszty obciążające spadkobiercę.

Dla zachowania prawa do lokalu, współwłaściciele zobowiązani byli do ponoszenia kosztów związanych z opłatami na rzecz spółdzielni mieszkaniowej. Przy czym obowiązek uiszczania tych opłat nie wynikał z zamieszkiwania w lokalu, lecz wprost z prawa do odrębnej własności lokalu. Skoro uczestnicy pokrywali koszty opłat na rzecz spółdzielni

mieszkaniowej w wysokości przewyższającej ich udziały w prawie własności, zatem zasadnie mogli domagać się od pozostałych spadkobierców zwrotu kosztów utrzymania lokalu, który wynikał z ich udziału w prawie do lokalu.

Z treści art. 686 k.p.c. wynika, że w toku postępowania działowego sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów, jak również o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych. Zgodzić należy się z Sądem I instancji, że w tym zakresie brak jest podstaw prawnych do działania przez sąd z urzędu, co oznacza, że uczestnik postępowania formułujący jedno z roszczeń objętych art. 686 k.p.c. powinien wskazać jego treść (tj. w szczególności określić wysokość sumy pieniężnej będącej przedmiotem roszczenia) i podstawę faktyczną, jak również przedstawić dowody dla wykazania prawdziwości twierdzeń stanowiących podstawę faktyczną zgłoszonego roszczenia.

Wbrew twierdzeniom Sądu Rejonowego, z przedstawionych raportów Spółdzielni Mieszkaniowej (k. 38-39, 263-275, 702-719, 806-815), zaświadczenia za okres od listopada 2013 roku do kwietnia 2014 roku (k. 335), którego treść w powiązaniu z raportami z k. 807-809 wyjaśnia dane wpłacającej J. L., przelewów bankowych (k. 37, 693-699, 760-763, 816-824, 899-907), zeznań uczestników, wynika okoliczność faktyczna, słusznie akcentowana przez skarżących uczestników, że dokonywane były wpłaty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. z tytułu opłat eksploatacyjnych za spadkowy lokal, a ich wysokość, jak też dane osobowe wpłacających nie budzą wątpliwości. Przedstawione dowody wykazują zatem twierdzenia skarżących w opisanym zakresie. Nie ulega też wątpliwości, że niektóre wpłaty uregulowane były z kont bankowych osób trzecich (A. K. i A. B.), ale skoro czyniono to w imieniu spadkobierców i na rzecz spadkowego prawa do lokalu, także podlegają one rozliczeniu w niniejszym postępowaniu i nie ma podstaw do różnicowania charakteru tych wpłat przez osoby trzecie, tak jak uczynił to Sąd Rejonowy.

Wnioskodawczyni uiszczala opłaty czynszowe po 50 zł miesięcznie według swojego udziału w spadku, spłaciła także w 2012 roku z rachunku córki zaległość czynszową, co miało istotne znaczenie dla zachowania prawa do lokalu, uczestniczka J. L. (1) we własnym i pozostałych skarżących uczestników imieniu wpłacała zaś ustalone kwoty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej; od marca 2017 r. do czerwca 2019 r. z konta partnerki T. M. -A. B..

Wnioskodawczyni wydatkowała na opłaty eksploatacyjne kwotę 4 861,78 zł, a wynika to zarówno z przelewów bankowych jak i pośrednio z raportów Spółdzielni, które w połączeniu z zeznaniami wnioskodawczyni dają spójny obraz ponoszenia przez nią opisanych wydatków. Apelujący uczestnicy uiszcili kwotę 22 659,78 zł (k.894), co wynika z opisanych wyżej dowodów i twierdzeń skarżących. Doprecyzowania nadto wymaga, że treść zaświadczenia spółdzielni mieszkaniowej za okres od listopada 2013 roku do kwietnia 2014 roku (k. 335), należy odczytywać w powiązaniu z raportami z k. 807-809, które wyjaśniają dane wpłacającej i umożliwiają ustalenie, że była to J. L. (1). Jeśli zaś chodzi o kwotę wpłat uczestników ujawnioną w różnych wysokościach w piśmie na k. 894 i 896, odnotować trzeba, że kwota z punktu II. na k. 896 obejmowała żądanie rozliczenia także 5 wpłat po 124 zł (k. 894-895), co do których nastąpiło cofnięcie żądania (protokół- k. 911), zatem ostatecznie zgłoszone roszczenie wynosiło 22 659,78 zł.

Uczestnicy postępowania działowego mają zatem uprawnienie do wzajemnego rozliczenia poniesionych wydatków w wysokości pozostającej w zgodzie z przysługującym każdemu z nich udziałem spadkowym i domagania się od pozostałych spadkobierców, jako od współwłaścicieli lokalu zwrotu części tych wydatków, stosownie do treści art. 207 k.c., zgodnie z którym pożytki i inne przychody z rzeczy przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości ich udziałów. W takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Natomiast żądanie skarżących uczestników zasądzenia od wnioskodawczyni wydatków w kwocie 4 531,92 zł nie podlegało uwzględnieniu, skoro S. M. (1) regulowała czynsz cyklicznie, wyczerpując uiszczonymi wpłatami swój udział spadkowy w rzeczy wspólnej. Z tych względów, kwotę z roszczenia skarżących należało skompensować z wpłatami wnioskodawczyni (4 861,78 zł), a ponieważ wpłaty dokonane przez S. M. były wyższe od dochodzonego wobec niej roszczenia przez skarżących uczestników, nie podlegało ono uwzględnieniu w żadnej części.

Wobec pozostałych uczestników, uwzględnieniu podlegało żądanie rozliczenia wpłat z tytułu nakładów na spadkowy lokal w kwotach odpowiadających ich udziałom spadkowym, o czym orzeczono jak w sentencji postanowienia - pkt

I.2, zmieniającym pkt VIII. zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego, zgodnie ze stanowiskiem skarżących, przedstawionym w piśmie z 9 stycznia 2020 roku w punkcie I.3-I.4 (k. 890 - 894), akceptowanym przez Sąd Okręgowy. I tak, zasądzeniu podlegały nakłady poczynione :

a) na rzecz J. L. (1)

- od R. K. (1) kwotę 360,63 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 1/20$),
- od M. B. (1) kwotę 360,63 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 1/20$),
- od K. S. kwotę 300,52 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 1/24$),
- od H. S. kwotę 300,52 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. C. kwotę 300,52 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. P. (1) kwotę 901,57 zł ($7.212,55 \text{ zł} \times 3/24$),

b) na rzecz S. P. (1):

- od R. K. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od M. B. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od K. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od H. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. C. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. P. (1) kwotę 470,62 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 3/24$),

c) na rzecz M. M.:

- od R. K. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od M. B. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od K. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od H. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. C. kwotę 156, (...) zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. P. (1) kwotę 470,62 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 3/24$),

d) na rzecz T. M. (1):

- od R. K. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od M. B. (1) kwotę 188,25 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/20$),
- od K. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od H. S. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),
- od B. C. kwotę 156,87 zł ($3.764,94 \text{ zł} \times 1/24$),

- od B. P. (1) kwotę 470,62 zł (3 764,94 zł x 3/24),

e) na rzecz G. K. (1):

- od R. K. (1) kwotę 188,25 zł (3 764,94 zł x 1/20),

- od M. B. (1) kwotę 188,25 zł (3 764,94 zł x 1/20),

- od K. S. kwotę 156,87 zł(3 764,94 zł x 1/24),

- od H. S. kwotę 156,87 zł (3 764,94 zł x 1/24),

- od B. C. kwotę 156,87 zł (3 764,94 zł x 1/24),

- od B. P. (1) kwotę 470,62 zł (3 764,94 zł x 3/24),

f) na rzecz I. K. (1):

- od R. K. (1) kwotę 19,37 zł (387,47 zł x 1/20),

- od M. B. (1) kwotę 19,37 (387,47 zł x 1/20),

- od K. S. kwotę 16,14 zł (387,47 zł x 1/24),

- od H. S. kwotę 16,14 zł (387,47 zł x 1/24),

- od B. C. kwotę 16,14 zł (387,47 zł x 1/24),

- od B. P. (1) kwotę 48,43 zł (387,47 zł x 3/24),

Na aprobatę zasługuje także zarzut skarżących, dotyczący wadliwego rozliczenia kwestionowanej kwoty 2 000 zł, jakoby poniesionej przez wnioskodawczynię w 2012 roku tytułem zadatku na koszt nagrobka Z. M.. Prawdą jest, że materiał dowodowy nie potwierdza poniesienia wskazanego wydatku. Poza umową o dzieło (bez daty, ale złożoną w 2012 roku do akt sprawy), zawartą między S. M. (1) a wykonawcą nagrobka, wnioskodawczyni nie przedstawiła bowiem dowodu wpłaty kwoty 2 000 zł, co nabiera dodatkowego znaczenia w sytuacji, gdy od daty zawarcia umowy do daty orzekania przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie upłynął długi okres, bo 8 lat, a nagrobek nie powstał. Ponad wszelką wątpliwość, w sytuacji kwestionowania opisywanej okoliczności, rzeczą wnioskodawczyni było zaprezentowanie dowodu wykazującego jej twierdzenie, a skoro tego nie uczyniła, nie sprostała wymogom art. 6 k.c., co obciąża ją w ujemnych skutkach prawnych.

W konsekwencji, obniżeniu podlegały zasądzone przez Sąd Rejonowy w punkcie V. zaskarżonego postanowienia spłaty z tytułu rozliczenia długów spadkowych, zgodnie z zestawieniem, złożonym w piśmie z dnia 24 stycznia 2022 roku (k.1100), akceptowanym przez Sąd Okręgowy. Skoro koszty pogrzebu w kwocie 4 100 zł pomniejszone winny być o 2000 zł zadatku, do rozliczenia pozostaje suma 2 100 zł, która przypisana odpowiednim udziałom spadkowym daje wskazane kwoty jak w punkcie I.1 postanowienia Sądu Okręgowego, zmieniającym punkt V. zaskarżonego orzeczenia. I tak, zasądzeniu na rzecz S. M. (1) podlegały od poszczególnych uczestników następujące kwoty: od J. L. (1) i od S. P. (1) po 428 zł, od T. M. (1) i od M. M. po 214 zł, od G. K. (1), od I. K. (1), od M. B. (1) i od R. K. (1) po 107 zł.

W tym stanie rzeczy zasadna w przeważającym zakresie apelacja uczestników postępowania skutkowałą zmianą kwestionowanego postanowienia, jak w sentencji w punktach I.1) i I.2).

Apelacja wnioskodawczyni nie została uwzględniona.

Zarzut naruszenia art. 233 (chodzi zapewne o § 1) k.p.c. nie zasługuje na aprobatę w sytuacji, gdy wbrew wywiodom apelacji, nie zostały naruszone dyrektywy oceny dowodów wskazane w przywołanej normie prawnej. Sąd Rejonowy

w sposób wyczerpujący, logiczny i przekonujący uzasadnił sposób podziału składników spadkowych. Prawdą jest, na co trafnie zwraca uwagę skarżąca, że uczestnicy nie przedstawili żadnego dowodu (poza własnymi zeznaniami), na okoliczność znalezienia nabywcy spadkowych nieruchomości i posiadania wskazanych oszczędności, a co za tym idzie prawdziwości deklaracji o jednorazowej spłacie wnioskodawczyni i uczestniczek w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia. Jednakże, po pierwsze, brak jest podstaw do odmowy wiarygodności złożonym przez skarżących uczestników zeznaniom w zakresie ich sytuacji materialnej, po drugie, nawet gdyby nie doszło do sprzedaży nieruchomości, sytuacja finansowa zobowiązanych do spłaty jest daleko korzystniejsza od sytuacji majątkowej wnioskodawczyni, w stosunku do wysokości ustalonych spłat. Wnioskodawczyni pobiera emeryturę w kwocie 1.750 zł netto miesięcznie, sama prowadzi gospodarstwo domowe i deklarowane przez nią oszczędności to kwota około 4.000 zł, przy czym mieszka w domu jednorodzinnym stanowiącym jej własność, którego średnie koszty utrzymania wynoszą około 700 zł miesięcznie. Sytuacja majątkowa wnioskodawczyni nie pozwala zatem na szybką spłatę pozostałych współwłaścicieli, zważywszy, że aktualna wartość lokalu mieszkalnego wynosi 167.450 zł, zatem spłata kształtowałaby się na poziomie blisko 150 000 zł. Nieporównywalna jest zatem sytuacja majątkowa skarżących uczestników, zobowiązanych do spłat w znacząco niższych kwotach do sytuacji wnioskodawczyni. Przy czym, jak wynika z materiału dowodowego, co podkreślił Sąd I instancji, S. M. (1) deklarując uzyskanie pomocy finansowej od córki, nie wskazała kwoty, na jaką może liczyć, a wnosząc o rozłożenie spłaty na raty, nie wskazała ich wysokości i okresu spłaty. W konsekwencji należy uznać, że słusznego wyboru dokonał Sąd Rejonowy, przyznając sporną nieruchomość lokalową na rzecz uczestników z jednorazową spłatą w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 września 2000 r. I CKN 295/00 wyraził zapatrywanie, ugruntowane w judykaturze, że przedmiotem działu spadku mogą być wyłącznie aktywa, a zatem stan czynny spadku. Podział długów spadkowych jest natomiast tylko konsekwencją dokonania działu aktywów i następuje z mocy samego prawa. Wynika to z art. 1034 § 2 i art. 1081 KC (por. też uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26.9.1968 r., III CRN 209/68, OSNCP 1969, nr 6, poz. 112, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.1.1972 r., 111 CRN 477/71, OSPiKA 1972, nr 9, poz. 174 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12.1.1978 r., III CRN 333/77, nie publ., *legalis*).

Wprawdzie art. 1034 § 2 KC nie jest przepisem bezwzględnie obowiązującym, bo spadkobiercy mogą z wierzycielami inaczej uzgodnić swoją odpowiedzialność, np. poprzez przejęcia długów, a więc przez umowy (art. 519 KC), to jednak, gdy orzeczenie sądowe z reguły nie może zastąpić umowy, nawet gdy potencjalni kontrahenci umowni biorą udział w postępowaniu (post. SN z 26.1.1972 r., III CRN 477/71, OSPiKA 1972, Nr 9, poz. 174). Jednakże, gdy wierzyciel spadkowy jest jednocześnie jednym ze spadkobierców dzielonego spadku, to – choć nie wynika to z art. 686 KPC – należy dopuścić możliwość rozstrzygnięcia w postępowaniu działowym również o stosunkach prawnych pomiędzy spadkobiercami w związku z długiem spadkowym (post. SN z 5.2.2002 r., II CKN 803/99, OSP 2002, Nr 12, poz. 162).

Wskazane orzeczenie SN wydane było w konkretnych okolicznościach sprawy, gdy jeden ze spadkobierców poniósł nakład na dzielony składnik majątkowy w postaci pożyczki dla spadkodawcy, a składnik ten nie powstałby, gdyby nie owa pożyczka.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzut naruszenia art. 686 k.p.c. nie jest trafny. Wprawdzie, jak wyżej wskazano, Sąd Najwyższy w jednym z orzeczeń dopuścił możliwość rozliczenia długu spadkowego w dziale spadku, lecz nie jest to ugruntowana linia orzecznicza, co więcej, Sąd Najwyższy dopuścił taką możliwość, co oznacza ocenę przesłanek z art. 686 k.p.c. w kontekście konkretnych ustaleń faktycznych.

W badanej sprawie, umowy pożyczek, udzielone spadkodawcy przez osobę trzecią nie mają związku ze stanem spadku, należy zatem ich ważność i skuteczność badać w odrębnym postępowaniu procesowym, co w żaden sposób nie wpłynie na niniejsze rozstrzygnięcie. Bez znaczenia jest więc ocena dokonana przez Sąd Rejonowy w zakresie wykonania umowy pożyczek, który to zarzut sformułowała apelująca w ramach naruszenia art. 233 k.p.c.

Reasumując, zasadna w części apelacja uczestników skutkowałą wydaniem orzeczenia reformatoryjnego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzeczono jak w punkcie I.1-2 sentencji postanowienia.

W pozostałej części niezasadna apelacja uczestników oraz niezasadna apelacja wnioskodawczyni podlegały oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w odwołaniu do zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c., nie znajdując okoliczności przeciwnych, które by ją podważały. Przedmiotowa sprawa dotyczy działu spadku, a w tego rodzaju sprawach interesy wszystkich uczestników są zbieżne, jako, że postępowanie przed Sądem II instancji także zmierza do uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości i prawidłowego rozliczenia spłaty.